

رد نکردن تیتراژ

ظاهر شدن اسم شان کانری در تیتراژ فیلم‌های اولیه‌اش روند معهودی دارد ■

آن تصویری که شان کانری ۸۷ ساله را سالخورده، با عصا، زانوانی خمیده و همراه یک پرستار مرد نشان می‌داد، هم تکان دهنده بود و هم نسبتی با جذابیت و شادابی این بازیگر در سال‌های دور نداشت. بی‌سویی و حیرانی نگاهش هم بیشتر نگران‌مان می‌کرد و به نوعی بی‌حواسی و فراموشی هم راه می‌داد. به نظر می‌رسید خداحافظی دو سال قبل‌تر او از دنیای بازیگری به بهانه نوشتن کتاب زندگینامه، علت‌های دیگری هم دارد. عوارض ناشی از یک جراحی و زوال عقل که کانری در سال‌های پایانی عمرش با آن درگیر بود، کار جیمزباند پیر را ساخته بود، اما چه باک که او پیش از این، بارها خاطره‌سازی کرده بود و برای همیشه یکی از شمایل‌های سینماست.

شان کانری پیش از اینکه ردای جیمزباندی بپوشد و شهرت و محبوبیتش عالمگیر شود، نقش‌های حاشیه‌ای، کم‌اهمیت و کوتاهی بازی کرد و چند سالی در گوشه و کنارهای تیتراژها پرسه زد تا به مقامی برسد که اسمش در شناسنامه و البته خود فیلم‌ها یکه‌تازی کند.

شان کانری تا پیش از «باند، جیمز باند» شدن

چه مسیری را در تیتراژ فیلم‌ها طی کرد؟

راژ، تیتراژ!

۱. کل‌های لی‌لا در بهار / ۱۹۵۴

کانری سیاهی لشکر

سروکله‌شان کانری در سینما با این فیلم پیدا می‌شود، آن هم به‌عنوان یک سیاهی لشکر. نقش اصلی فیلم را ارول فلین بازی می‌کند؛ همان بازیگر نقش رابین هود در «ماجراهای رابین هود». جالب این جاست که سال‌ها بعد هم کانری در «رابین و ماریان» نقش قهرمان شروود را بازی می‌کند که در یک رأی‌گیری به‌عنوان بهترین اقتباس از رابین هود انتخاب شد. در شناسنامه فیلم، اسم استفن بوید هم جلب توجه می‌کند که مثل کانری نقشی حاشیه‌ای داشت. او فقط ۵ سال بعد، مهم‌ترین نقش زندگی‌اش را بازی کرد؛ «بن‌هور» و مقابل چارلتون هستون.

۲. رانندگان جهنمی / ۱۹۵۷

با...

کانری اگر چه با نقش‌های فرعی شروع کرد اما به‌دلیل جذابیت ظاهری و توان بازیگری، به‌تدریج نقش‌های مهم‌تری به دست آورد و روند صعود اسم او در تیتراژها جالب توجه است. این مورد را می‌توان در فیلم‌هایی چون «راه بی‌ بازگشت»، «رانندگان جهنمی» و «عملیات ببر» (همگی محصول ۱۹۵۷) ردیابی کرد. به‌عنوان مثال در «رانندگان جهنمی»، اسم کانری در بخش (with) اولین اسم است و در سمت چپ و بالای کادر نوشته می‌شود که یعنی جایگاه نقش او نسبت به آن یازده بازیگر دیگر که اسم‌شان در همین صفحه آمده، برتری دارد.

۳. وقتی دیگر، جایی دیگر / ۱۹۵۸

با معرفی

این فیلم نقطه عطفی در سال‌های اولیه بازیگری کانری است و اسم او در تیتراژ، چهارمین اسم است و به‌صورت «با معرفی» می‌آید. اگر چه همه توجهات به سمت قهرمانان فیلم، لانا ترن و بری سالیوان است، اما نام و چهره کانری هم در ذهن تماشاگر حک می‌شود.

۴. داربی اوکیل و کوتوله‌ها / ۱۹۵۹

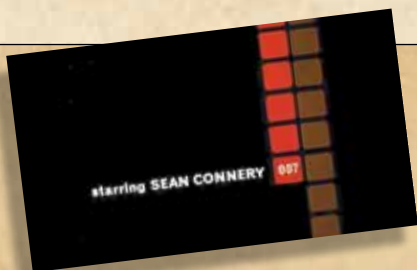
پرسه زنی تیتراژی

در این فیلم، کانری سومین بازیگری است که اسمش در تیتراژ می‌آید. در «ماجراهای شگفت‌انگیز تارزان» (۱۹۵۹) اسمش را به‌عنوان پنجمین بازیگر می‌نویسند. در «درباره فیدل» (۱۹۶۱) یکی از دو نقش اصلی را بازی می‌کند و اسمش بعد از اسم آلفرد لینچ می‌آید. در «شهر ترسناک» شان کانری سومین اسمی است که در تیتراژ ظاهر می‌شود. کانری سال ۱۹۶۱ نقش اصلی فیلم تلویزیونی «مک‌بث» را به عهده دارد و شاید برای اولین بار، صدرنشینی در تیتراژ را تجربه می‌کند. در فیلم پرستاره «طولانی‌ترین روز» (۱۹۶۲) هم که اسم بازیگران را به ترتیب الفبا می‌نویسند، اسم کانری در جایگاه دوازدهم قرار می‌گیرد. این آخرین فیلم او قبل از ستاره شدن است.

۵. دکتر نو / ۱۹۶۲

باند، جیمز باند

درهای شهرت و محبوبیت با بازی در نقش جیمزباند به روی کانری گشوده می‌شود و او جایگاهی یگانه می‌یابد که طبیعتاً یکی از مهم‌ترین مصداق‌های آن در تیتراژهاست. آن قدم‌زدن و برگشتن و شلیک به سمت دوربین با تم جیمزباندی جان بری، تماشاگران زیادی را نمک‌گیر می‌کند. در همان اولین تیتراژ، اسم او را مقابل عنوان ۰۰۷ می‌نویسند؛ عنوانی که باوجود هنرنمایی ستاره‌هایی دیگر در همه این سال‌ها انگار تنها برانزده اوست. اسم کانری در تیتراژهای جیمزباندهای بعدی هم در بزنگاه‌های جالبی ظاهر می‌شود که برخی از آنها در پیوند مستقیم با ارادت همیشگی او به زنان است، به طوری که گاه حتی امکان ذکر مثال و ارائه نمونه‌ای از آن هم میسر نیست!

تیتراژ «دکتر نو» ■

وسر آخر این‌که

اولین و به اعتقاد خیلی‌ها بهترین جیمزباند تاریخ سینما ■

ایران جمعه شماره ۲۷ دوره جدید (ضمیمه آخر هفته روزنامه ایران)

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی / مدیر مسئول: مهدی شفيعی / سردبیر: جواد دلیری

معاونان سردبیر: امیر یوسفی، سرکه بارسقیان / طراحی لیات: خسرو نقیعی / دبیر ویژه‌نامه: محسن بوالحسنی / دبیر مجله دوم (پرسه): میترا فردوسی

تحریریه: صابر محمدی، ابراهیم افشار، نگار حسین‌خانی، فرحناز دهقی، فاطمه رجبی، مریم میری، علی رستگار، یگانه خدای، بهناز مرشدی و کیمیا سموات

دبیر اجرایی: جواد عبدی / دبیر عکس: ابوالفضل نسایی / مدیر هنری: محمد طاهری / مدیر فنی: حجت حکیمی

صفحه‌آرایی: مهدی بخشی، دنیا حق‌شنو، محمد عباسپور / ویراستاری و حروفچینی: گروه ویراستاری و حروفچینی «ایران»

لیتوگرافی و چاپ: مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران